

 **Kraków**

An aerial photograph of Kraków's Old Town at sunset. The image shows a dense cluster of historic buildings with red-tiled roofs and ornate facades. In the foreground, a large, paved square is filled with people walking and socializing. A prominent white building with a green dome is visible in the center. The sky is a mix of orange, yellow, and blue, indicating the time is dusk. The overall atmosphere is vibrant and historic.

Park Kulturowy Stare Miasto

**Przestrzeń wspólnej
odpowiedzialności**



Park Kulturowy Stare Miasto

– przestrzeń wspólnej odpowiedzialności


Dziedzictwo kulturowe Krakowa przesądza o jego szczególnym miejscu na mapie Europy. 8 września 1978 r. krakowskie **Stare Miasto** znalazło się wśród pierwszych 12 obiektów na **Liście Światowego Dziedzictwa Kulturalnego UNESCO**. Społeczność międzynarodowa uznała w ten sposób **uniwersalną wyjątkową wartość**, jaką centrum Krakowa prezentuje od setek lat.

Stare Miasto jest dowodem na reprezentatywność, autentyczność, ciągłość i integralność pejzażu dawnego Krakowa. To najcenniejsza część Miasta, uznana także za **Pomnik Historii**. Jest obszarem tworzenia i rozwoju kultury, ciągłości społecznej, budowy społeczno-kulturowego znaczenia Krakowa, jego tożsamości i niepowtarzalności. **Bezcenne zabytki oraz otaczająca je przestrzeń tworzą jedyny w swoim rodzaju krajobraz kulturowy, który wymaga szczególnej troski nas wszystkich**. Ten obowiązek spoczywa w równym stopniu na samorządzie Krakowa, jak również na przedsiębiorcach, turystach i samych mieszkańcach.



Tylko świadomość szczególnego znaczenia i kruchości historycznego centrum Krakowa jest warunkiem utrzymania autentycznego **genius loci Starego Miasta**.

Stare Miasto, poddane presji rozwoju turystycznego, musi być objęte wspólnym wysiłkiem na rzecz utrzymania szlachetności tego jedyne w swojej klasie układu urbanistycznego, niezmienionego od wieków. Dlatego dla ochrony historycznego krajobrazu kulturowego Rada Miasta Krakowa utworzyła system regulacji w postaci **Parku Kulturowego Stare Miasto** (uchwała Nr CXV/1547/10 z dnia 3 listopada 2010 r.), w obszarze którego wprowadzono szereg przepisów ochronnych. Niniejsza broszura zawiera podstawowe informacje o najistotniejszych zasadach, obowiązujących na Starym Mieście i jest zaproszeniem do współdziałania wszystkich użytkowników historycznego centrum Krakowa na rzecz utrzymania autentyczności lokalnego pejzażu Starego Miasta.



Prowadzenie działalności handlowej i usługowej

- zakaz **handlu i usług w bramach**, przejściach i przejazdach do budynków,
- zakaz **wystawiania towarów** przed budynkami i na ich elewacjach,
- **handel obwoźny**: wyłącznie certyfikowanymi obwarzankami krakowskimi, pamiątkami związanymi z Krakowem lub kasztanami jadalnymi i tylko w wyznaczonych miejscach, za zezwoleniem zarządcy drogi (ZDMK) albo po zawarciu umowy z Gminą Miejską Kraków (Wydział Spraw Administracyjnych UMK) oraz tylko na stoiskach, których forma i kolorystyka zostały pozytywnie zaopiniowane przez Gminę Miejską Kraków,
- zakaz **emitowania obrazów, dźwięków i światła** do przestrzeni publicznej, w szczególności za pomocą głośników, wyświetlaczy LCD, wyświetlaczy, taśm i listew LED, neonów i laserów,
- zakaz **podświetlania obiektów** w witrynach, oknach, bramach, przejściach i przejazdach światłem innym niż białe lub zbliżone do białego,
- zakaz **podświetlania okien** powyżej parteru światłem innym niż białe lub zbliżone do białego,



- zakaz **ograniczania transparentności przeszkleń** lokali, za wyjątkiem umieszczenia szyldu, umieszczania informacji o: płatnościach kartami płatniczymi, godzinach otwarcia, ochronie lub monitoringu, sprzedaży lub wynajmie – łącznie nie więcej niż 20% przeszkleń, oraz na czas trwania remontu,
- zakaz **reklamowania poprzez noszenie kostiumów i przebrań**, dopuszcza się stroje zgodne z tradycją kulturową Krakowa noszone przez osoby znajdujące się bezpośrednio przy wejściu do budynku lub lokalu,
- zakaz **rozdawania ulotek** z treścią sprzeczną z moralnością publiczną,
- zakaz prowadzenia **działalności sprzecznej z moralnością publiczną** w lokalach gastronomicznych, kulturalnych i rozrywkowych,
- zakaz **powiadamiania** o towarach, usługach i imprezach **poprzez nagabywanie**,
- zakaz **stosowania markiz** zasłaniających detale architektoniczne, widoki na zabytki czy przesłaniających osie widokowe,
- zakaz **umieszczania głośników i klimatyzatorów** od strony przestrzeni publicznych.



Funkcjonowanie ogródków gastronomicznych

- **konieczne jest uzyskanie zezwolenia** zarządcy drogi (ZDMK) **lub zawarcie umowy** z Gminą Miejską Kraków (Wydział Spraw Administracyjnych UMK),
- niezbędne jest **uzyskanie opinii**: Miejskiego Konserwatora Zabytków – co do lokalizacji ogródka, Plastyka Miasta – co do projektu architektonicznego ogródka,
- **lokalizacja ogródków:**

w Rynku Głównym:

Odległość ogródka od elewacji budynku wyznacza linia brukowana w nawierzchni chodnika wokół Rynku Głównego, a odległość od jezdni w Rynku Głównym nie może być mniejsza niż 0,5m, przy zapewnieniu dojścia do budynku na szerokości portalu bramy wjazdowej. Ogródek musi posiadać **ogrodzenie od strony jezdni**.

na pozostałych chodnikach Parku:

Organizacja ogródka jest możliwa przy:

- zachowaniu min. 1,5 m wolnej przestrzeni chodnika umożliwiającej swobodne poruszanie się pieszych,
- zachowaniu wolnej przestrzeni skrajni drogowej min. 0,5 m zgodnie z przepisami odrębnymi,



- zachowaniu dojścia lub dojazdu do budynków na szerokości bramy wejściowej lub wjazdowej,
- utrzymaniu wszystkich elementów wyposażenia ogródka położonych najbliżej dojścia lub wjazdu do bramy – w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od światła bramy,
- ogrodzeniu ogródka ze wszystkich stron, z uwzględnieniem niezbędnych wejść i wyjść – w przypadku, gdy szerokość ogródka jest większa niż 1 m,
- zakaz stosowania **parasoli na przebiegu drogi królewskiej**, z wyłączeniem Rynku Głównego,
- zakaz umieszczania **na terenie ogródka**: urządzeń gastronomicznych, stoisk handlowych, urządzeń nagłaśniających oraz stosowania podestów i sztucznych wykładzin,
- **napisy i elementy plastyczne na parasolach** dopuszcza się wyłącznie na lambrekinach – mogą to być umieszczone naprzemiennie: logo firmowe lokalu i sponsora prowadzonej działalności lub informacje o danym lokalu lub preferowanych wyrobach.



Umieszczanie reklam i szyldów

- zakaz **lokalizacji, obwożenia i obnoszenia** nośników reklamowych,
- umieszczenie szyldu **na obiekcie wpisanym do rejestru zabytków** wymaga uzyskania **pozwolenia na budowę**, a **na pozostałych obiektach – zgłoszenia** do Wydziału Architektury i Urbanistyki UMK,
- umieszczenie szyldu wymaga **ponadto** uzyskania: **pozwolenia lub opinii** Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz **opinii** Plastyka Miasta,
- umieszczenie szyldu w **pasie drogowym** (szyld na wysięgniku, tzw. semafor) wymaga uzyskania **zezwolenia** zarządcy drogi (ZDMK),
- zakaz umieszczania **więcej niż jednego szyldu** na budynku, w którym jest prowadzona działalność,
- zakaz umieszczania szyldu **na innych budynkach**, poza tym, w którym jest prowadzona działalność,
- szyld może być umieszczony **płasko na elewacji, witrynie lokalu albo na wysięgniku**,
- szyld **na nośniku płaszczyznowym nie** może mieć powierzchni **większej niż 1 m²**, przy czym umieszczony na witrynie może **maksymalnie** zajmować **20%** jej powierzchni,



- szyld **na wysięgniku** może być umieszczony na wysokości nie mniejszej niż **2,5 m**, w odległości maksymalnie **80 cm** od elewacji do krańca wysięgnika i mieć nie więcej niż **60 cm** wysokości,
- zakaz umieszczania szyldów **powyżej parteru**, w tym w oknach, na dachach, kalenicach i ścianach szczytowych,
- zakaz umieszczania szyldów o **jaskrawej kolorystyce**, odbijających światło, odblaskowych, projekcji świetlnych, elementów ruchomych, neonów oraz światła o zmieniającym się natężeniu, błyskowego lub pulsującego,
- zakaz umieszczania na elewacjach budynków **chorągwi, chorągiewek, proporczyków i banerów** oraz innych nośników informacji handlowej i wizualnej,
- zakaz umieszczania **banerów nad drogami** publicznymi i placami,
- zakaz umieszczania **reklam sprzecznych z moralnością publiczną**,
- zakaz umieszczania **reklam i szyldów w bramach**, przejściach i przejazdach do budynków w sposób przesłaniający światło bram, przejść i przejazdów oraz otwarte do wewnątrz skrzydła drzwi, bram i krat,
- zakaz umieszczania **reklam na nawierzchniach** placów i dróg.



Prezentacje artystów ulicznych

- można prezentować swoją twórczość na terenie Parku Kulturowego Stare Miasto na podstawie odpowiednio: **umowy** zawartej z Wydziałem Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Krakowa (dotyczy: Rynku Małego, Placu Szczeptańskiego, Plant Krakowskich, Bulwarów Wiślanych) albo **decyzji** wydanej przez Zarząd Dróg Miasta Krakowa (dotyczy dróg publicznych i pozostałych terenów),
- podstawą do wydania decyzji albo zawarcia umowy, jest **pozytywna opinia Zespołu Zadaniowego ds. weryfikacji artystów ulicznych**,
- Zespół opiniuje prezentacje wyłącznie tych artystów ulicznych, którzy przed terminem spotkania Zespołu złożyli odpowiedni wniosek do Zarządcy/Udostępniającego teren,
- Zespół opiniuje wyłącznie prezentacje twórczości artystów lub zespołów artystów (muzycznych, tanecznych, teatralnych), nie będące bezpośrednią formą sprzedaży, stanowiące efekt pracy określonego warsztatu artystycznego, którego podstawową cechą jest działanie twórcze,
- Zespół wydaje opinię na podstawie oceny prezentacji twórczości dokonanej przez artystę lub zespół artystów podczas osobistego wykonania,



- osobiste wykonanie przed Zespołem następuje w takich strojach i kostiumach oraz z wykorzystaniem takich instrumentów i przedmiotów, jak w przypadku ewentualnej przyszłej prezentacji twórczości na terenie Parku Kulturowego Stare Miasto,

UWAGA:

- na obszarze Parku Kulturowego Stare Miasto **zabronione jest używanie instalacji lub urządzeń nagłaśniających** przez artystów ulicznych,
- **prezentacja kostiumu lub stroju**, nie będąca elementem prezentacji twórczości artystycznej jest opiniowana przez **Plastyka Miasta**, którego pozytywna opinia jest podstawą do wydania decyzji albo zawarcia umowy przez zarządcę terenu,
- Zespół nie opiniuje **incydentalnych jednorazowych prezentacji** twórczości. Takie prezentacje wymagają jednakże uprzedniego uzgodnienia z właściwym zarządcą terenu/udostępniającym teren (odpowiednio: Zarząd Dróg Miasta Krakowa albo Wydział Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Krakowa).

Stare Miasto to przestrzeń wspólnej odpowiedzialności.

Chrońmy jego unikalność w poczuciu dbałości o jego trwanie i piękno. Poszanowanie przepisów obowiązujących na terenie Parku Kulturowego pomaga ochronić wyjątkowość Starego Miasta.

Nierespektowanie opisanych zasad stanowi wykroczenie i może skutkować karą.

Z pełną treścią uchwały Nr CXV/1547/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2010 r. można zapoznać się na stronach: Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa (www.bip.krakow.pl) oraz Magiczny Kraków (www.krakow.pl).

Kontakt

Urząd Miasta Krakowa:

Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

– tel. 12 616 19 22

Wydział Spraw Administracyjnych – tel. 12 616 93 20

Wydział Architektury i Urbanistyki – tel. 12 616 80 34

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków – tel.

12 616 65 00

Plastyk Miasta – tel. 12 616 15 55

Zarząd Dróg Miasta Krakowa

– tel. 12 616 70 00

wydawca Gmina Miejska Kraków
projekt graficzny i skład Małgorzata Spaśiewicz-Bulas
zdjęcia (str. 1,2,3,10,11,12): Łukasz Cioch, LCMedia.pl